WBA

Begroting 2023

met meerjarenraming 2024-2026

1 maart 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Financiële uitgangspunten

2. Beleidsbegroting

3. Vaststellingsbesluit

4. Begroting 2023 en meerjarenraming

5. Toelichting begroting

6. Verdeelsleutel bijdragen gemeenten

7. Paragrafen

8. Bijlagen

1971, Moerdijk | De bouw van Shell Moerdijk, B. Steffen

Voorwoord

Het voorliggende document betreft de begroting 2023 (met indicatieve cijfers voor 2024-2026) voor de Gemeenschappelijke Regeling West-Brabants Archief (WBA). Deze begroting is opgesteld om inzicht te geven in de lasten en baten van het WBA voor 2023. Met trots presenteren we de begroting.

In deze begroting zijn alle organisatiekosten, de loonkosten en bedrijfsvoeringkosten opgenomen, evenals de kapitaallasten van de investeringen en de aanwending van reserves. In 2023 vraagt een aantal onderwerpen extra aandacht, zowel van het WBA als de deelnemers. De kwaliteit van de informatiehuishouding moet verbeteren. Jaarlijks voert het WBA KPI-onderzoeken uit bij zijn deelnemers en rapporteert deze vanuit de horizontale verantwoording. Zowel dit proces als de inhoud behoeven verbeterslagen. Deze uitdaging pakt het WBA samen met zijn deelnemers op.

In de hiernavolgende begroting 2023 worden ontwikkelingen op de desbetreffende plaatsen nader toegelicht. In 2022 heeft de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling plaatsgevonden en ontwikkelen we aansluitend de beleidsvisie 2023 ev. Daarbij zullen wij intensief samenwerken met al onze partners, publiek en privaat, die met ons werken aan een toegankelijke en betrouwbare informatievoorziening voor de toekomst. De eventuele financiële gevolgen van de beleidsvisie zijn nog niet opgenomen in deze begroting. Indien nodig zal daarvoor een begrotingswijziging worden opgesteld.

Daarnaast is de begroting ingericht aan de hand van de regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV). Ook de kosten voor de afzonderlijke taakvelden zijn inzichtelijk gemaakt. De BBV schrijft voor om de kosten voor de overhead te specificeren en te verantwoorden. Dit is gedaan in de tabel en toelichting aan het eind van de begroting.

De invoering van de wet Open Overheid (Woo) geeft het WBA, naast de Archiefwet, een nog duidelijkere opdracht om de informatiehuishouding bij de deelnemers te verbeteren. De Woo stimuleert de gemeenten om aan te sluiten bij het regionale E-depot om al hun informatie duurzaam en toegankelijk te houden voor nu en de toekomst.

West-Brabants Archief

Het Dagelijks Bestuur

1. Financiële uitgangspunten

De financiële uitgangspunten voor de Begroting 2023 en de Meerjarenraming 2024 – 2026 zijn eind 2021 in de vorm van richtlijnen aangeleverd door de gemeenteraden, daarna door het dagelijks bestuur vastgesteld en gedeeld met de deelnemers in de Kaderbrief 2023.

1.1 Algemene uitgangspunten

Het WBA hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten bij het opstellen van de begroting:

• De begroting 2023, inclusief de meerjarenraming 2024 – 2026, is structureel financieel sluitend;

• De begroting 2023 gaat uit van bestaand beleid zoals vastgelegd in eerdere begrotingen en in het beleidsplan 2018-2022 van het WBA. Ze houdt rekening met de financiële effecten die betrekking hebben op de in deze kaderbrief genoemde beleidsontwikkelingen, maar nog niet met hetgeen in de nieuwe beleidsvisie vanaf 2023 zal worden opgenomen en uitgewerkt;

• De begroting 2023 stijgt maximaal met de loonindexering en de prijsontwikkeling uit de septembercirculaire 2021.

• De begroting 2023 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV).

1.2 Indexering

Voor de indexering wordt gebruik gemaakt van de indexen uit de Macro Economische Verkenningen 2021, die zijn gepubliceerd in de september circulaire 2021. De volgende indexen zijn toegepast:

- Prijs bruto binnenlands product 1,4%
- Loonvoet sector overheid 2%

1.3 Investeringen

Het WBA kent een zeer beperkt aantal investeringen. Eind 2022 is er sprake van vervanging van de IT voorzieningen (hard- en software) wat leidt tot een geringe verhoging van de kapitaallasten in 2023.

1.4 Weerstandsvermogen en reserves

In de Begroting 2023 is een geactualiseerd inzicht in het risicoprofiel en het weerstandsvermogen opgenomen. Ook geven we in de begroting inzicht in het doel en verloop van de reserves en voorzieningen van het WBA.

1.5 Besluit Begroting en verantwoording (BBV)

De Begroting 2023 is opgesteld op basis van het BBV. Hierdoor kent de begroting een onderscheid tussen primair proces en bedrijfsvoering. Tevens is een aantal verplichte indicatoren ingevoerd.

1.6 Mogelijkheden voor bezuiniging?

Gezien met name de forse toename van de personeelslasten door de

CAO 2021-2022, is het voor het begrotingsjaar 2023 niet realistisch om de deelnemersbijdrage gelijk te laten blijven. Dat zou alleen maar kunnen als het WBA mogelijkheden heeft om fors op de overige bedrijfskosten te bezuinigen. Voor de begroting 2022 is dat gelukt en kon de bijdrage van de deelnemers zelfs worden verlaagd vanwege de verkoop van het pand in Oudenbosch. Maar daarmee is dat verkoopvoordeel er vanaf 2023 niet meer. Andere bezuinigingen zijn lastig, omdat de bedrijfskosten vrijwel geheel bestaan uit vaste lasten uit verplichtingen die het WBA maakt voor het uitvoeren van de wettelijke taken.

Het takenpakket van het WBA is een puur wettelijke opgave, waarbij het WBA zo efficiënt mogelijk werkt binnen de beschikbare middelen en conform de met bestuur en deelnemers gemaakte afspraken. Maar er komen ontwikkelingen op de organisatie af zoals een nieuwe Archiefwet, de Wet Open Overheid, versnelde overbrenging van digitaal gevormde informatiebestanden en een sterk toenemende digitale vraag. Zij stellen de organisatie voor een behoorlijke opgave en uitdaging om de taken te realiseren binnen de beschikbare budgetten. Deze ontwikkelingen zullen in de “Beleidsvisie 2022 en verder” worden bevestigd. Omdat die beleidsvisie pas zal worden vastgesteld ná de ontwerpbegroting, zal het niet mogelijk zijn om in de begroting 2023 al rekening te houden met eventuele budgetmutaties die uit de beleidsvisie voortvloeien.

1984, Steenbergen; intocht van de Canadese strijders herdacht, B. Steffen

2.Beleidsbegroting

2.1 (Beleids-) ontwikkelingen

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen voor het WBA. In de begroting 2023 zijn de beleidsmatige ontwikkelingen vertaald in financiële consequenties voor het WBA en zijn deelnemers. Thema's als nieuwe wetgeving, E-depot en digitale dienstverlening vereisen inzet en samenwerking tussen de deelnemers en het WBA in 2023 en de daaropvolgende jaren. Gemeenten maken in rap tempo de omslag naar een digitale informatievoorziening.
De eerste volledig digitaal geboren archieven zijn al overgedragen. Het is immers een wettelijke plicht om geselecteerde informatie, dus ook de digitale, voor het nageslacht te bewaren en belangrijker nog, blijvend te kunnen raadplegen. Een intensieve relatie met de deelnemende gemeenten is van groot belang om ook de digitale toekomst in een E-depot te kunnen borgen. Die relatie is het WBA ook aangegaan met vijf verbonden partijen in de regio.

Kort gezegd zijn de doelstellingen van de samenwerking:

1. Een bijdrage leveren aan een efficiënte en effectieve borging van de digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst.
2. Goede kwaliteit van beleidsontwikkeling en de uitvoering van kerntaken die voortvloeien uit de Archiefwet en lokale regelingen.
3. Geringe kwetsbaarheid van de uitvoering van kritische taken op het gebied van archiefbeheer en wettelijk toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden.
4. Goede kwaliteit van innovatieve en eigentijdse dienstverlening aan de interne en externe klanten binnen de financiële ruimte die geboden is.

2.1.1 Nieuwe wetgeving

Medio 2022 wordt de Wet open overheid en vanaf 2023 de Archiefwet van kracht. Deze wetten hebben tot doel om overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet verplicht overheden ervoor te zorgen dat hun informatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Bij het toepassen van de nieuwe wetgeving ligt de focus op vier ontwikkelingen, namelijk;

1. Proactief (*by design*) archiveren bij de creatie van informatie om duurzame toegankelijkheid en openbaarheid te garanderen voor huidige en latere generaties;
2. Processen aansluiten op het E-depot als randvoorwaarde voor borging van duurzame digitale toegankelijkheid;
3. Juridische denkkracht ontwikkelen in de organisatie wegens het complexer worden van het overbrengingsproces en het raadpleegproces door de beide wetten;
4. Vormgeven van de rol van archieven als intermediair in het veld van overheidsinformatie.

Nieuwe Archiefwet (AW)
Zoals in de vorige begroting aangegeven geeft de Archiefwet een algemeen kader voor het informatiebeheer van overheidsorganen met als hoofddoel dat belangrijke overheidsinformatie behouden, vindbaar en toegankelijk blijft voor huidige en toekomstige generaties. In de gemoderniseerde Archiefwet worden wijzigingen doorgevoerd zoals het terugbrengen van de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar. Dit houdt in dat de deelnemers de archiefstukken die ouder zijn dan 10 jaar moeten overbrengen naar het WBA. Deze verandering zorgt ervoor dat de deelnemers nog meer aandacht moeten schenken aan het op orde krijgen van hun informatie! Dit heeft ook consequenties voor de lange-termijn-begroting van het WBA. Informatie zal 10 jaar eerder aangeboden worden aan het E-depot wat betekent dat de opslagkosten sneller zullen stijgen.

Het is onmogelijk om te verwachten dat gemeenten de versnelde overbrenging van de een op de andere dag kunnen bereiken. Daarom staat de wet een uitlooptermijn toe van tien jaar. Zo hebben onze deelnemers vanaf het moment dat de wet ingaat formeel gezien nog tien jaar tijd om de te bewaren archieven klaar te maken voor overbrenging. Het WBA zal hierin ondersteunen en meedenken.

Zodra archieven naar een archiefbewaarplaats zijn overgebracht, geldt niet meer het openbaarheidsregime van de Woo maar van de Archiefwet. Dit betekent dat archiefbescheiden na overbrenging in principe openbaar zijn. De openbaarheid volgens de AW geeft de burger het recht tot kosteloze raadpleging en ander gebruik van archiefbescheiden, zoals het (laten) maken van kopieën. De huidige verwachting is dat de nieuwe Archiefwet geen financiële consequenties heeft op de begroting 2023 van het WBA.

Wet Open Overheid en vervroegde overbrenging (Woo)
De openbaarheid van overheidsinformatie wordt in een aantal wetten geregeld. De Woo vervangt per 1 mei 2022 de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Dit heeft gevolgen voor de mate van beschikbaarstelling van overheidsinformatie en dus ook voor de werkprocessen bij de gemeenten en het WBA.

De Woo verplicht gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen en hun overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden. De zorgen betreffen met name de digitale informatie. De initiatiefnemers stellen dat het op orde brengen van de informatiehuishouding al geruime tijd problematisch is. Bestuursorganen weten niet altijd welke informatie er is en hebben deze niet snel tot hun beschikking. Met het op orde brengen van de informatiehuishouding zal een aanzienlijke doorlooptijd gemoeid zijn. Er wordt een mogelijke termijn van acht jaar genoemd. De verplichtingen om de informatiehuishouding op orde te brengen zijn niet nieuw. De Woo herhaalt het voorschrift uit de Archiefwet dat documenten in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht en gehouden moeten worden

Het WBA én gemeenten zijn bij bovenstaande ontwikkelingen vanuit een eigen verantwoordelijkheid en takenpakket betrokken. Ook het WBA moet zijn informatie actief openbaar maken en aansluiten op het landelijk portaal PLOOI. Ook moet het WBA een Woo-functionaris benoemen om te ondersteunen bij zijn zoekopdracht. Op dit moment is nog niet te voorzien wat het WBA aan middelen nodig heeft om de Woo te implementeren. Dit gaat blijken uit het definitieve Plan van Aanpak.

2.1.2 Evaluatie
In 2022 heeft de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling plaatsgevonden. Uit de resultaten blijkt dat het overgrote deel van de beschreven doelen behaald zijn. Daarnaast kunnen we stellen dat de belangrijkste hoofddoelen die in de gemeenschappelijke regeling beschreven zijn nog valide zijn voor de toekomst. Extra aandacht moet er komen om te ontwikkelen naar een regionaal kennis- en informatiecentrum. Er wordt met een positieve blik gekeken naar het

West-Brabants Archief. Zowel over de huidige koers als de geleverde diensten aan de deelnemers en bezoekers.

Sturen op de inhoud is voldoende mogelijk. De regiefunctionarissen zijn hiervoor in de lead. De samenwerking tussen de regiefunctionarissen en het WBA verbetert continu. Opvallend is dat deelnemers die werken met ambassadeurs/ adoptanten vanuit de raad meer kennis hebben over het West-Brabants Archief en de betrokkenheid groter is bij de GR. De veranderingen in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) kunnen zorgen voor meer inhoudelijke sturing bij alle deelnemers. Het WBA zal de (waarschijnlijk) per 1 juli 2022 vernieuwde Wgr volgen en tijdig implementeren. Communicatie richting de diverse groepen belanghebbenden is evident voor de toekomst.

In 2022 start het WBA met het ontwikkelen van een nieuwe beleidsvisie. Hierin wordt naar aanleiding van de evaluatie geadviseerd om;

- Uitgangspunten te bepalen om te ontwikkelen naar een regionaal kennis- en informatiecentrum;
- De invloed van de veranderende digitale wereld op de organisatie een prominente plaats te geven in de beleidsvisie.

2.1.3 Nieuwe beleidsvisie

Archieven zijn voor iedereen, want ze gaan over iedereen. Als WBA willen we graag iedereen bereiken en verbinden met onze informatie over het verleden. '*Het verleden snel gevonden*' is het daarvoor geldende leidende principe. In 2022 stellen we zoals afgesproken een nieuwe beleidsvisie vast. Dit doet het WBA samen met zijn stakeholders. Het beleid herzien is ook noodzakelijk. In deze periode met het coronavirus is duidelijk geworden wat het belang is van digitaliseren en digitaal werken. Maar er is ook nieuwe wetgeving en daarnaast een digitale wereld die snel verandert. Hierop zal het WBA anticiperen en blijven ontwikkelen, zodat we kunnen blijven voldoen aan de archiefwettelijke taken. Die verandering vraagt veel van de organisatie en informatiehuishouding van het WBA, maar ook van de deelnemers.

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 is de ontwikkeling van de beleidsvisie gestart. In het beleid nemen we de uitkomst van de eerder genoemde evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling mee. Alle ontwikkelingen die in deze begroting 2023 zijn beschreven, gaan nog uit van ongewijzigd beleid ten opzichte van het huidige beleidsplan. Als er financiële consequenties uit de nieuwe visie komen, dan worden die in een begrotingswijziging verwerkt en aangeboden.

2.1.4 Beheer en opslag

Er wordt vanuit het WBA veel energie gestoken in de opname en het beheer van digitale archieven. Het volume aan digitale archieven zien we toenemen, mede door digitaliseringsprojecten binnen de gemeenten. Naast deze projecten is het WBA gestart met scanning on demand in eigen huis. Verzoeken om informatie van gemeenten aan het WBA kunnen daarmee sneller worden beantwoord. De gevraagde documenten worden gescand, digitaal opgeslagen en zijn direct digitaal raadpleegbaar. De kosten van de digitale opslag nemen daardoor toe, wat uiteraard invloed heeft op de begroting van het WBA.

Het digitale beheer neemt toe door de opslag in het E-depot. Hiervoor werkt het WBA zoveel als mogelijk geautomatiseerd. Alle informatie die duurzaam toegankelijk moet blijven, slaan we op in het E-depot. Via de website zorgen we ervoor dat alle informatie vanuit één centraal punt toegankelijk is voor deelnemers en gebruikers.

2.1.5 Dienstverlening

De focus van het WBA ligt op de digitale dienstverlening. Dat betekent niet dat er geen fysieke dienstverlening meer mogelijk is. Op afspraak is de studiezaal geopend. Is het mogelijk om de klant digitaal van dienst te

zijn dan heeft dat de voorkeur. Hierdoor heeft het WBA de transitie doorgemaakt om kleine verzoeken vanuit het Koetshuis te scannen en digitaal aan te bieden aan de klant. Daarnaast ondersteunt de in 2022 vernieuwde website de digitale behoefte van onze klanten. We zorgen ervoor dat onze informatie zo goed mogelijk vindbaar is. Maar we willen ook de historische informatie van andere erfgoedinstellingen in de regio bij onze dienstverlening betrekken. Het doel om een regionaal informatiecentrum te zijn vraagt om te blijven investeren in technologische toepassingen en om te innoveren. We ontwikkelen graag mee en blijven bij de tijd.

2.1.6 Kostenverdeling

Een belangrijke conclusie uit de evaluatie is om een project te starten om tot een nieuwe kostenverdeling te komen. Belangrijke uitgangspunten voor de kostenverdeling zijn dat deze beheersbaar moet zijn en moet voldoen aan de punten:

- Eenvoudig; - Begrijpelijk;
- Objectief; - Meetbaar.

Met het opstellen van de begroting 2023 is het project kostenverdeling nog niet gestart. De beleidsmatige en financiële uitkomsten van het project zullen worden meegenomen in de begroting 2024 of, indien eerder nodig, zal er een begrotingswijziging voor 2023 worden opgesteld.

2.2 Taakveldindeling

Bij besluit van 5 maart 2016 is er een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de comptabele wetgeving voor gemeenten en provincies (BBV). Eén van deze wijzigingen betreft de invoering van zogenaamde uniforme taakvelden. De begroting moet aan de hand van deze landelijk uniforme taakvelden worden opgesteld zodat de begrotingen en realisatiecijfers beter vergelijkbaar zijn voor de informatiebehoeften van derden, zoals het Rijk, de toezichthouders, de EU en het CBS. De overheden blijven vrij in hun programma-indeling, maar zijn wel verplicht deze informatie per taakveld op te nemen in de bijlagen van de begroting en jaarstukken. Voor verbonden partijen is daarbij specifiek aangegeven, middels de gelijknamige notitie van de commissie BBV, dat ook zij deze bijlage moeten opnemen zodat de gemeente de uitgaven m.b.t. de verbonden partijen op hun beurt ook op het juiste taakveld kunnen verantwoorden.

De uitgaven en inkomsten van het WBA betreffen slechts twee taakvelden. Namelijk het algemene taakveld 0.4 Overhead en het taakveld 5.4. Musea. Overige taakvelden hebben geen relevantie voor het werkveld van het WBA (historische archieven). Het taakveld Overhead is feitelijk voor iedere organisatie van toepassing dus ook voor het WBA. Taakveld 5.4 geldt voor het archiefbeheer, dus ook van het WBA, in zijn volledige omvang. De uitzonderingstoevoeging bij dit taakveld maakt al duidelijk dat taakveld 5.5 Cultureel erfgoed niet van toepassing is voor het WBA. Taakveld 5.5 is nadrukkelijk bedoeld voor het cultureel erfgoed in de publieke ruimte en dus specifiek voor driedimensionale objecten met cultuur-historische waarde (monumenten, industrieel erfgoed, e.d.) en voor bijvoorbeeld het opstellen en bijhouden van een historische waardenkaart. Aan zowel de batenkant van het WBA als de lastenkant van de gemeenten wordt de bijdrage van de gemeenten geheel verantwoord op taakveld 5.4.

Gezien bovenstaande zal in de bijlage van deze en toekomstige P&C-producten de informatie over de taakvelden op worden genomen. Dat wil zeggen dat in een bijlage de overhead inzichtelijk zal worden gemaakt.

2.3 Investeringen

Eind 2019 zijn de laptops bij het WBA vervangen. De kapitaallasten hiervan vallen vanaf 2022 vrij. Alsdan is er weer ruimte voor een vervolginvestering. Dit behelst dan vervanging van het totaalpakket aan IT- voorzieningen, zoals ingericht bij aanvang van het WBA in 2016/2017.

De afschrijvingstermijnen van de laptops (drie jaar) en de netwerk- en randapparatuur (zes jaar) vallen dan samen en daarvoor is dan wederom een investeringskrediet nodig. Een lening is niet nodig, het WBA kan de investering uit eigen middelen doen.

Meerjaren Investering Programma 2023-2026							
Omschrijving	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**Toelichting**	**Noodzaak?**
Laptops		26.000			26.000	nieuwe investering per 2023 en per 2026	Ja
Overige IT voorzieningen		34.000				nieuwe investering per 2023	Ja
Totalen	**0**	**60.000**	**0**	**0**	**26.000**		

2.4 Bijdragen van de deelnemers

De bijdragen van de deelnemers zijn ten opzichte van de begroting 2022 toegenomen met € 104.264. De onvoorziene extra kosten in 2022 van € 59.268 zijn structureel en dus ook in de begroting 2023 verwerkt. In 2022 zijn die kosten uit de algemene reserve gedekt. De feitelijke stijging bedraagt derhalve € 44.996 en dat komt overeen met de indexmatige verhogingen uit de septembercirculaire.

In de meerjarenraming 2024-2026 zijn geen indexmatige verhogingen toegepast.

De bevoorschotting van de gemeentelijke bijdragen vindt per kwartaal plaats

1 januari 2023	40% van het gemeentelijk aandeel
1 april 2023	20% van het gemeentelijk aandeel
1 juli 2023	20% van het gemeentelijk aandeel
1 oktober 2023	20% van het gemeentelijk aandeel

2.5 Kerngegevens

Het WBA is per 1 juli 2016 ingesteld. Aan de gemeenschappelijke regeling nemen negen gemeenten deel. Het werkgebied heeft in totaal ca. 345.000 inwoners.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Deelnemers	**bijdragen**	**bijdragen**	**bijdragen**	**bijdragen**	**bijdragen**	**bijdragen**
Bergen op Zoom	849.389	841.635	**877.857**	877.857	877.857	877.857
Etten-Leur	125.173	124.030	**129.368**	129.368	129.368	129.368
Halderberge	241.405	239.201	**249.496**	249.496	249.496	249.496
Moerdijk	258.170	255.813	**266.822**	266.822	266.822	266.822
Roosendaal	536.456	531.559	**554.436**	554.436	554.436	554.436
Rucphen	100.586	99.667	**103.957**	103.957	103.957	103.957
Steenbergen	135.902	134.662	**140.457**	140.457	140.457	140.457
Woensdrecht	99.468	98.560	**102.802**	102.802	102.802	102.802
Zundert	98.350	97.452	**101.647**	101.647	101.647	101.647
Totaal	**2.444.900**	**2.422.579**	**2.526.843**	**2.526.843**	**2.526.843**	**2.526.843**

3. Vaststellingsbesluit

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2022,

De voorzitter, De secretaris,

A.J. Moerkerke M.H.M. Korving

4. Begroting 2023

met meerjarenraming 2024-2026

De lasten en baten voor het WBA worden in onderstaande tabel gepresenteerd. De toelichting per onderdeel is in het volgende hoofdstuk opgenomen. De meerjarenbegroting geeft de ontwikkelingen op programmaniveau weer. Voor de jaren na 2023 is geen rekening gehouden met een indexmatige verhoging van lasten en baten.

Programma Archiefbeheer	Exploitatie	Begroting	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2021	2022	2022 na wijziging	2023	2024	2025	2026
LASTEN							
Personele lasten	1.656.706	1.670.102	1.713.368	**1.745.921**	1.745.921	1.745.921	1.745.921
Huisvestingslasten	487.510	496.187	496.187	**507.661**	507.661	507.661	507.661
Overige exploitatielasten	429.437	445.060	461.062	**461.466**	461.466	461.466	461.466
Saldo boekjaar 2021	69.715						
Opname reserve website			134.175				
Totaal lasten	**2.643.368**	**2.611.349**	**2.804.792**	**2.715.048**	**2.715.048**	**2.715.048**	**2.715.048**
BATEN							
Vaste baten	0	0					
Variabele baten	194.236	188.770	188.770	**188.205**	188.205	188.205	188.205
Onttrekking reserve website	180.296		134.175				
Onttrekking algemene reserve			59.268				
Onttrekking voorziening	4.232						
Subtotaal Baten	**378.764**	**188.770**	**382.213**	**188.205**	**188.205**	**188.205**	**188.205**
Te verdelen onder deelnemers	**2.264.603**	**2.422.579**	**2.422.579**	**2.526.843**	**2.526.843**	**2.526.843**	**2.526.843**
Totaal Baten	**2.643.367**	**2.611.349**	**2.804.792**	**2.715.048**	**2.715.048**	**2.715.048**	**2.715.048**

5. Toelichting begroting

Programma archiefbeheer

	Exploitatie	Begroting	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2022 wijziging	2023	2024	2025	2026
Omschrijving lasten							
salarissen en sociale lasten	1.598.657	1.608.092	1.651.358	**1.684.385**	1.684.385	1.684.385	1.684.385
opleidingskosten	5.121	16.000	16.000	**16.224**	16.224	16.224	16.224
overige personeelskosten	52.928	46.010	46.010	**45.312**	45.312	45.312	45.312
Totaal lasten	***1.656.706***	***1.670.102***	***1.713.368***	***1.745.921***	***1.745.921***	***1.745.921***	***1.745.912***
Omschrijving baten							
Opbrengst detacheringen	130.026	127.435	127.435	**132.584**	132.584	132.584	132.584
Totaal	**1.526.680**	**1.542.667**	**1.585.933**	**1.613.337**	**1.613.337**	**1.613.337**	**1.613.337**

In 2023 werken er 22 personen bij het WBA. Daarmee is de formatie volledig bezet qua kosten. Na het vertrek van medewerkers in een uitloopschaal, ontstaat weer enige ruimte in de personeelsbegroting. Loonsomsturing blijft uitgangspunt van beleid. Omdat er in het verleden al vaker een beroep moest worden gedaan op tijdelijk personeel is ook in 2023 een klein budget voor flexibele arbeid opgenomen.

Vanaf het vorige begrotingsjaar 2022 zijn de inkomsten uit detachering in deze gespecificeerde tabel opgenomen. In de begroting bestaan de personeelskosten enkel uit de lasten en vinden we de inkomsten uit de detachering terug bij de baten.

Overzicht huisvestingslasten							
	Exploitatie	Begroting	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2022 na wijziging	2023	2024	2025	2026
Locatie Oudenbosch	77.545	63.131	63.131	**67.014**	67.014	67.014	67.014
Locatie Koetshuis	131.458	140.173	140.173	**142.399**	142.399	142.399	142.399
Depot Wilhelminaveld	283.752	292.883	292.883	**298.248**	298.248	298.248	298.248
Totaal	**492.755**	**496.187**	**496.187**	**507.661**	**507.661**	**507.661**	**507.661**

Het pand aan de **Beukenlaan in Oudenbosch** wordt vanaf 2021 gehuurd van de nieuwe eigenaar. De huurkosten zijn inclusief service- en energiekosten. Voor het vervangend onderhoud is nog steeds een voorziening beschikbaar, die in 2020 is afgeschaald. Vanaf 2021 wordt daarin elk jaar een bedrag van € 5.245 gestort. Door de gunstige resultaten van verkoop en terughuur zijn de kosten per strekkende meter verlaagd van € 30 naar € 14.

Het **Koetshuis in het Markiezenhof** wordt van de gemeente Bergen op Zoom gehuurd voor de huisvesting van de medewerkers en de dienstverlening aan het publiek. De kosten betreffen de huur, OZB, energie en onderhoud.

De benodigde depotcapaciteit van ruim 10 kilometer aan het **Wilhelminaveld in Bergen op Zoom** wordt gehuurd van de gemeente Bergen op Zoom. De volledige exploitatie is door het WBA vanaf 2017 overgenomen van de gemeente Bergen op Zoom. Deze exploitatiekosten worden vervolgens voor 3/8 deel doorberekend aan de gemeente, die het depot aan het Wilhelminaveld voor dat deel ook daadwerkelijk voor opslag van museale objecten gebruikt. De kosten betreffen de huur, OZB, energie en onderhoud. De opslagkosten per strekkende meter bedragen voor het Wilhelminaveld ca. € 29.

Specificatie overige exploitatielasten	Exploitatie	Begroting	Begroting 2022	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	wijziging	2023	2024	2025	2026
Bedrijfsvoering	184.850	192.897	192.897	**181.144**	181.144	181.144	181.144
Toegankelijkheid	239.342	252.163	268.165	**280.322**	280.322	280.322	280.322
Totaal	**424.192**	**445.060**	**461.062**	**461.466**	**461.466**	**461.466**	**461.466**
Uitsplitsing							
Inhuur derden en accountant	122.892	119.703	119.703	**108.367**	108.367	108.367	108.367
Bedrijfsvoering	22.438	29.377	29.377	**30.617**	30.617	30.617	30.617
ICT	39.520	43.817	43.817	**42.160**	42.160	42.160	42.160
Totaal Bedrijfsvoering	**184.850**	**192.897**	**192.897**	**181.144**	**181.144**	**181.144**	**181.144**
Digitaal beheer	114.264	117.774	133.776	**143.948**	143.948	143.948	143.948
Conservering en Toegankelijkheid	46.044	48.199	48.199	**48.874**	48.874	48.874	48.874
E-depot	79.034	86.190	86.190	**87.500**	87.500	87.500	87.500
Totaal Toegankelijkheid	**239.342**	**252.163**	**268.165**	**280.322**	**280.322**	**280.322**	**280.322**

Tabel Toelichting op de overige exploitatielasten

Zoals elke organisatie kent het WBA kosten die te maken hebben met de bedrijfsvoering en de taakuitoefening oftewel het primaire proces. Het primaire proces van het WBA omschrijven we als (werken aan) toegankelijkheid. Om inzicht te geven in de samenstelling van deze budgetten is bovenstaande specificatie toegevoegd.

Het beschikbare budget bedraagt € 461.466 en wordt grotendeels besteed aan contractuele verplichtingen en geoormerkte doelen. Maar daarnaast is bij de kostenplaats Toegankelijkheid ook budget geraamd voor digitale dienstverlening, in het bijzonder de structurele lasten en (door)ontwikkelkosten van de nieuwe website. Daarmee heeft het WBA een stabiel fundament en zijn de voorwaarden voor het kunnen uitvoeren van de plannen (zoals die nieuwe website) en taken voldoende gewaarborgd.

Bedrijfsvoering

De kosten voor inhuur van een WVS-medewerker, voor de inhuur van de accountant en voor de inhuur van de HR-ondersteuning en de inhuur van een externe toezichthouder zijn indexmatig verhoogd. Nieuw zijn de kosten voor de externe financiële ondersteuning door een administratiekantoor. Die kosten zijn beduidend lager (ongeveer € 18.000) dan die de gemeente Bergen op Zoom voor dezelfde diensten in rekening bracht.

Eind 2019/begin 2020 zijn de laptops voor de WBA medewerkers vervangen. Het WBA wil investeren in hoogwaardige, eigentijdse en (voor een termijn van 3) toekomstbestendige werkstations. De overige IT-voorzieningen blijken, nu de afschrijvingstermijn ten einde loopt, mankementen te vertonen. Incidenteel zijn al kleine aanpassingen of vervangingen noodzakelijk gebleken. Daarom is spoedige vervanging van het gehele netwerk noodzakelijk. De ICT-omgeving van het WBA moet aansluiten bij de ambities. Eind 2022 zal daarom het volledige netwerk worden vervangen. De kapitaallasten drukken op de begroting 2023 e.v.

De bedrijfskosten konden vooral door de lagere ondersteuningskosten worden verlaagd; de IT-kosten bleven nagenoeg gelijk.

Toegankelijkheid

De term “Toegankelijkheid” betreft de werkzaamheden in het primaire proces, d.w.z. de wettelijke archieftaken ontsluiten, beschikbaar stellen en toezicht houden.

Het WBA heeft investeringsruimte nodig om zijn ambities waar te kunnen maken. Dat is in deze begroting voldoende geregeld. Het budget digitale dienstverlening werd al in 2022 verhoogd van € 15.000 naar € 40.000. Dit laatste bedrag is ook in 2023 nodig om de kosten voor de innovatie van de digitale dienstverlening en in het bijzonder voor de website te dekken. Die innovatie houdt o.m. in dat het zoek/vind-systeem moet worden gemoderniseerd, d.w.z. beter afgestemd op eigentijdse zoekstrategieën van gebruikers. Dit heeft ook gevolgen voor de inrichting en presentatie van de website. In 2022 moet de website geheel zijn vervangen en zal de in 2020/2021 ontwikkelde nieuwe huisstijl ook daarin moeten zijn doorgevoerd. Maar met een eenmalige update van ons digitale “gezicht” zijn we er niet; vanaf 2022 moet er blijvend worden aangepast, verbeterd en uitgebreid.

Uit het budget Toegankelijkheid worden ook de hosting van de website en de opslagkosten van de gedigitaliseerde historische documenten van het WBA betaald. Vooral de opslag is vanaf 2018, en met name in 2021, flink toegenomen en dus ook de kosten. Deels betrof het de scanresultaten van eigen WBA-projecten, maar voor het grootste deel gaat het om de opslag van door gemeenten gedigitaliseerde bouwdossiers. Nieuwe belastingwetgeving (de omslag van WOZ waardebepaling van m3 naar m2) maakte deze gemeentelijke scanprojecten noodzakelijk. De bouwdossiers zijn voor zowel gemeenten als burgers en bedrijven toegankelijk middels de Bouw Dossier Applicatie (BDA).

Het WBA heeft in de periode tot en met 2019 fors geïnvesteerd in scanning teneinde veel geraadpleegde historische bronnen in digitale vorm voor raadpleging beschikbaar te stellen. In het Beleidsplan 2018-2022 is aangekondigd dat de eigen digitaliseringsprojecten worden vervangen door digitalisering op verzoek oftewel Scanning on Demand (SoD). Dit is een service door archiefdiensten die overal gratis wordt aangeboden. Het WBA levert m.i.v. 2020 een Scanning on Demand service. Burgers kunnen verzoeken indienen die door het WBA worden beoordeeld en de digitale resultaten worden vervolgens kosteloos digitaal beschikbaar gesteld voor iedereen op de website. Op deze wijze wordt concreet vormgegeven aan het principe van aanbod- naar vraaggericht werken. De eerste twee jaren van SoD waren zeer succesvol. Zodanig dat er is besloten tot twee vervolgstappen: ten eerste gaan we ook verzoeken om uitlening van dossiers door onze overheden niet langer fysiek maar digitaal beantwoorden. Dat is dan meteen de ‘trigger’ voor

een tweede stap, namelijk het scannen in eigen beheer. De externe scanning is te tijdrovend, gemeenten verlangen eerder digitale documenten op verzoek. Om aan die snellere vraag te kunnen voldoen, is het inrichten en exploiteren van een eigen scanstraat een werkbaar en reëel alternatief. Bovendien kunnen we daardoor de kosten beter beheersen en is er, ondanks de toegenomen vraag naar SoD voorlopig geen extra budget nodig. In de loop van 2022 wordt de scanstraat gestart. De resultaten van SoD leveren een substantiële bijdrage aan de verbetering van de digitale dienstverlening en de digitale toegankelijkheid en zorgt ervoor dat de fysieke uitleningen stevig dalen.

Wat hierboven is gemeld over opslag en SoD heeft betrekking op digitale duplicaten van analoge documenten en dossiers. Digitaal gevormde (digital born) informatie moeten worden bewaard en beheerd in een E-depot. Dit stelt een breed scala aan eisen aan o.m. de wijze waarop bestanden worden gevormd, ontsloten en aangeboden. In 2020 is het nieuwe E-depot volledig ingericht en medio 2021 is het feitelijk in gebruik genomen. Vanaf dat moment konden de aansluittrajecten voor de deelnemende gemeenten weer 100% worden opgepakt. Daarna worden ook de verbonden partijen betrokken bij het E-depot. De kosten zijn inmiddels steeds beter in zicht en het budget voor het E-depot van € 87.500 is voor de korte termijn voldoende. Forse toename van het volume aan opgenomen digitale informatiebestanden kan en zal de kosten doen toenemen. Dit vooruitzicht is ook een van de redenen om de verdeelsleutel van de deelnemersbijdragen te heroverwegen.

Toelichting op de baten

De baten, geraamd op € 188.205, bestaan uit twee componenten:

De eerste component betreft de overige baten, waarin alle inkomsten voor het WBA worden bijeengebracht en verantwoord, uitgezonderd de inkomsten uit detachering van eigen personeel.

Het gaat hierbij om:

- leges die het WBA ontvangt voor verleende diensten op basis van de eigen tarievenverordening,
- inkomsten uit verhuur van depotruimte aan derden,
- de vergoeding voor diensten die het WBA levert aan verbonden partijen en
- een vergoeding van kosten voor de exploitatie van het ondergrondse depot aan het Wilhelminaveld.

Vooral omdat én de inkomsten uit de studiezaal sterk zijn gedaald én omdat er minder depotruimte wordt verhuurd, zijn deze baten t.o.v. eerder jaren gedaald.

In de tweede plaats betreft dit de vergoeding voor de detachering van een WBA-medewerker bij zowel het cultuurcluster (Tongerlohuys) Roosendaal, voor 0,5 fte, als bij het Zeeuws Archief, eveneens voor 0,5 fte. Daarmee worden zijn volledige salariskosten gedekt. In 2023 gaat het om een bedrag van € 132.584.

BATEN	Exploitatie	Begroting	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2022 gewijzigd	2023	2024	2025	2026
Overige baten WBA	64.210	61.335	61.335	**55.621**	55.621	55.621	55.621
Vergoeding detachering	130.026	127.435	127.435	**132.584**	132.584	132.584	132.584
Terugstorting deelnemers	180.296						
Onttrekking reserve website			134.175				
Onttrekking algemene reserve			59.268				
Onttrekking voorziening	4.232						
Totaal Baten	**378.764**	**188.770**	**382.213**	**188.205**	**188.205**	**188.205**	**188.205**

6. Verdeelsleutel bijdragen deelnemende gemeenten

Als verdeelsleutel is gehanteerd het aantal strekkende meter archief per deelnemer, zoals dat op 1-1-2017 in de archiefbewaarplaats opgenomen is. Daarbij is voor elke gemeente uitgegaan van overbrenging van de overheidsarchieven tot en met 1996 (een overbrengingstermijn van 20 jaar) zoals door de Archiefwet 1995 voorgeschreven. Dit betekent dat overbrengingsachterstanden zijn gekwantificeerd en meegenomen in de totalen van analoge bestanden van de deelnemers. Als voorbeeld: de gemeente Zundert moest in 2017 nog 26 meter gemeentearchief over de periode 1988-1996 overbrengen. Die 26 meter is wel meegerekend bij de meters voor de verdeelsleutel!

Als de digitalisering van de archiefinformatie van de gemeenten doorgaat zoals nu voorzien dan vormen deze vanaf ca. 2020 geen papieren archieven meer. Uiteraard zullen de papieren archieven over de periode 1997 – 2020 nog moeten worden overgebracht naar het WBA. Dit overbrengingsproces zal rond 2030/31 zijn afgerond, uitgaande van een verkorting van de overbrengingstermijn naar 10 jaar. De nog over te brengen omvang aan analoge archieven is begin 2020 gemeten op 1.200 à 1.300 strekkende meter.

De vigerende verdeelsleutel doet het meest recht aan een zuivere kostenverdeling, gericht op de te verrichten werkzaamheden en af te nemen diensten en producten met betrekking tot het klassieke, analoge archief. De verdeelsleutel is ook een vaste d.w.z. dat aanvullingen of afnames van de hoeveelheid analoog archief geen invloed heeft op de hoogte ervan.

Vanaf ca. 2020 vormen gemeenten zoals gezegd vrijwel alleen nog maar digitaal archief. Het WBA stimuleert gemeenten, vooral ter borging van de duurzame toegankelijkheid, om deze digitale informatie bij voorkeur eerder dan de in de nieuwe Archiefwet genoemde termijn van 10 jaar, over te brengen naar het E-depot. Deze digitale transitie kan van invloed zijn op de verdeelmaatstaf. Het is overigens überhaupt niet ondenkbaar dat, naar aanleiding van de in 2021 gehouden evaluatie, er een heroverweging van de verdeelsleutel komt. Een mogelijke opdracht daarvoor zal door het algemeen bestuur in 2022 bij de vaststelling van het evaluatierapport worden geformuleerd.

De verdeelsleutel op grond van de omvang van de analoge archieven is voor de begroting 2023 als volgt:

Gemeente	meters	%
Bergen op Zoom	3.800	34,74127
Roosendaal	2.400	21,94185
Etten-Leur	560	5,11977
Halderberge	1.080	9,87383
Moerdijk	1.155	10,55952
Rucphen	450	4,11410
Zundert	440	4,02267
Steenbergen	608	5,55860
Woensdrecht	445	4,06839
Totaal	**10.938**	**100**

7. Paragrafen

De paragrafen waaraan in de begroting verplicht aandacht moet worden besteed zijn Financiering en Bedrijfsvoering. In de begroting willen wij extra aandacht besteden aan de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

7.1 Financieringsparagraaf

Liquiditeitsplanning

De exploitatielasten van het West-Brabants Archief worden gedekt door bijdragen van de deelnemers. De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdragen worden elk kwartaal bij de deelnemers in rekening gebracht. Omdat de exploitatielasten merendeels gelijkmatig over het kalenderjaar worden uitgegeven ontstaat gedurende het begrotingsjaar een liquiditeitsoverschot. Er wordt regelmatig naar de schatkistrekening overgeboekt, niet omdat de (erg) hoge drempel van € 1.000.000 per kwartaal wordt overschreden, maar vooral omdat de bank negatieve rente berekent voor een tegoed > € 100.000.

Financieringsbehoefte

In 2016 is een lening aangegaan bij de gemeente Bergen op Zoom voor de inrichting van meubilair in het Koetshuis. Investeringen voor de renovatie van de elektronica in de verrijdbare archiefstellingen in het ondergronds depot én voor de vervanging van hardware, beide gedaan in 2019 met behulp van eigen middelen, worden vanaf 2020 geactiveerd. Ook de investering in de volledige vernieuwing van de IT-voorzieningen, eind 2022, wordt met eigen middelen gedaan. De liquiditeitspositie van het WBA laat dit toe. De kapitaallasten ervan drukken op deze begroting van 2023.

Financiële positie

Nagenoeg alle investeringen zijn middels projectfinanciering gefinancierd. Dit betekent ook dat de aflossingen van de geldleningen gelijk zijn aan de afschrijvingen op de activa en dat de rentekosten direct ten laste van de betreffende begrotingsposten worden gebracht (dit is van toepassing bij 'Huisvesting'). De investeringen welke in 2019 zijn gedaan in de renovatie van de archiefstellingen en de vervanging van de hardware, zijn uit eigen middelen gefinancierd. De kapitaallasten voor deze investeringen bestaan dus uit alleen maar afschrijving, zonder rente! Zoals in de vorige alinea al gemeld, geldt dit eveneens voor de investering in de IT-structuur.

In paragraaf 7.5 van deze begroting is een (meerjarig) geprognosticeerde begin- en eindbalans opgenomen.

Er zitten geen geraamde incidentele baten en lasten in de (meerjaren)begroting en geen structurele toevoegingen/onttrekkingen aan reserves.

7.2 Bedrijfsvoeringparagraaf

Personeel

In 2023 zullen nog steeds 22 personen in vaste dienst werkzaam zijn. De werkelijke loonkosten in 2023 zijn vrijwel gelijk aan de loonkosten van de streefformatie van 19,54 fte, zoals beschreven in het Bedrijfsplan uit 2015. Naast deze formatie krijgt het WBA hulp van enthousiaste vrijwilligers.

Het ziekteverzuim van het personeel wordt ingeschat op 3,0%. In de praktijk is dit tot nu toe gelukkig steeds minder (bijzondere omstandigheden daargelaten).

Ondersteunende diensten op het gebied van P&O worden afgenomen van de gemeente Bergen op Zoom. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Na de evaluatie in 2021 is voor

het pakket aan financiële diensten een switch gemaakt naar een marktpartij, een administratiekantoor in Roosendaal.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het WBA huurt de archiefkelder in het pand Oudenbosch. Het reguliere periodiek onderhoud is verwerkt in de huurprijs. Voor het vervangend onderhoud is een voorziening ingesteld om de kosten ervan te dekken. De hoogte van die voorziening is tot stand gekomen na overleg met en op advies van de accountant. In 2020 is het meerjarig onderhoudsplan vernieuwd, op basis waarvan die voorziening actueel en toereikend wordt gehouden. Vanwege de verkoop van het pand in 2020 is de onderhoudsvoorziening afgeschaald en aangepast aan de huursituatie.

Automatisering

In 2022 komt er een volledig nieuwe website. Doorontwikkeling en innovatie vinden vanaf dan elk jaar plaats; de digitale dienstverlening blijft onverkort hoog op de WBA-agenda. De website voldoet aan de geactualiseerde Webrichtlijnen overheidswebsites en aan de normen van “Drempels Weg”.

In het Koetshuis is een draadloos netwerk aangelegd en zijn alle noodzakelijke IT-faciliteiten beschikbaar. Deze vertonen geleidelijk aan uitvalsverschijnselen en dienen te worden vervangen en geactualiseerd. Eind 2022 vindt dit plaats. Bedrijfszekerheid, beveiliging en ondersteuning van het beheer zijn dan weer voor langere tijd afdoende geregeld. Het WBA werkt volledig in de cloud en gebruikt hoofdzakelijk Sharepoint en MS Teams. Voor thuiswerken zijn medewerkers afdoende gefaciliteerd. In het Koetshuis zijn inmiddels ook alle voorzieningen voor online werken en vergaderen ingericht.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de organisatie in staat is om financiële tegenvallers en risico’s op te vangen. Om dat te kunnen beoordelen is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de aanwezige risico’s en de aanwezige weerstandscapaciteit. Op verzoek van het dagelijks bestuur heeft de accountant van het WBA in 2017 een onderzoek daartoe uitgevoerd. Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de algemene reserve bestemd voor het afdekken van mogelijke financiële tegenvallers. Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve onder aftrek van de berekende financiële risico’s. De belangrijkste risico’s zoals door de accountant geformuleerd betreffen:

- ziekte personeel waarbij de kosten van vervanging voor rekening van de organisatie komen
- loonstijgingen die niet voorzien zijn
- E-depot voor zover de hoogte van de kosten niet goed is in te schatten
- onzekerheid baten
- privacy / datalekken die tot boetes kunnen leiden.

Uit zijn onderzoek concludeert de accountant dat de omvang van de financiële risico’s gering wordt geacht waardoor de noodzaak om een hoog weerstandsvermogen op te bouwen niet aannemelijk is. Indien een weerstandsvermogen van 5% van de totale kosten wordt aangehouden zou dit al een redelijke buffer voor de organisatie zijn om risico’s op ‘kortere’ termijn op te vangen, die bij het opstellen van de begroting niet bekend waren en waarvan verondersteld mag worden dat deze met het weerstandsvermogen opgevangen moeten worden. Dit advies is medio 2018 met een bestuursbesluit overgenomen en sindsdien is de reserve niet meer gewijzigd. Ook in 2023 blijft deze hetzelfde.

De GR West-Brabants Archief beschikt over een eigen vermogen. Binnen de mogelijkheden van de fiscale status kan het WBA namelijk een eigen reserve aanleggen. Het algemeen bestuur dient bij positieve exploitatieresultaten daartoe een besluit te nemen.

Naast een reserve beschikt het WBA over een onderhoudsvoorziening die is bestemd voor vervangend onderhoud in de archiefdepots in de kelder van het pand in Oudenbosch. Sinds 1 januari 2021 huurt het WBA dit pand van de nieuwe eigenaar. Elk jaar wordt een bedrag van € 5.245 gestort. In 2023 zal deze voorziening nauwelijks worden aangesproken. In 2024 en 2025 staan grotere investeringen gepland.

Uit onderstaande tabel blijkt dat er in de periode 2023-2026 alleen maar transacties plaats vinden in de voorziening.

Verloop van reserves en voorzieningen				
Reserves	***2023***	***2024***	***2025***	***2026***
stand per 1-1	**68.805**	68.805	68.805	68.805
opname	**0**	0	0	0
storting	**0**	0	0	0
stand per 31-12	**68.805**	**68.805**	**68.805**	**68.805**
Onderhoudsvoorziening				
stand per 1-1	**31.517**	36.162	27.254	9.480
opname	**600**	14.153	23.019	600
storting	**5.245**	5.245	5.245	5.245
stand per 31-12	**36.162**	**27.254**	**9.480**	**14.125**

Qua risico's heeft het WBA te maken met drie categorieën, nl. *imagorisico*, *veiligheidsrisico* en *bedrijfsvoeringsrisico*.

Het *imagorisico* heeft betrekking op het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers. Het gaat dan specifiek om het uitoefenen van het archieftoezicht en de dienstverlening. Om de toezichtdienst tijdig en kwalitatief voldoende te kunnen (blijven) leveren heeft het WBA al in 2020 enkele interne wijzigingen doorgevoerd. De functie van archivaris kwam met het vertrek van de directeur vacant en is vanaf 1 augustus 2020 toegewezen aan een gekwalificeerde medewerker. De uitvoerende archiefinspecteur kreeg een ander takenpakket waardoor de feitelijke toezichtwerkzaamheden herverdeeld zijn. In de praktijk is het zo geregeld dat er een toezichtteam is gevormd, bestaande uit specialisten op deelterreinen. Zo maken de informatieadviseurs, de studiezaalmedewerker en de juriste deel uit van dit team. Het wordt aangevuld met een extern specialist, die ook al is ingehuurd voor het archieftoezicht bij de verbonden partijen. Deze organisatievorm werkt goed en efficiënt.

Vanaf eind 2021 neemt het WBA initiatieven voor het houden van een Strategisch Informatie Overleg (SIO) met alle gemeenten. Elk jaar wordt er voortaan een SIO gehouden. Dit is een wettelijke verplichting. Het SIO is mede bedoeld om vraagstukken of ontwikkelingen op het terrein van de informatievoorziening te benoemen vanuit zowel WBA als zorgdrager perspectief die aanpak behoeven, bij voorkeur in samenwerking.

De dienstverlening aan de gemeenten en GR'en is in 2022 geoptimaliseerd door het inrichten van een eigen WBA scanstraat, zodat verzoeken om informatie snel en efficiënt kunnen worden geleverd. Ook de nieuwe website moet bijdragen aan een verbetering van de dienstverlening, niet alleen aan de overheden maar vooral aan belangstellende burgers en organisaties.

Ook de dienstverlening rond het E-depot wordt continu verbeterd. In 2023 is de situatie als volgt:

- Er is een volledig functioneel en productie gereed E-depot beschikbaar. De documentatie ervan is volledig op orde en actueel. Hierdoor vermindert de kwetsbaarheid bij uitval van (een van) de beheerder(s).
- Een demo van dit nieuwe E-depot wordt steeds op verzoek gegeven.

- Het metadatamodel is actueel en volledig en door de gemeenten en GR'en goed toe te passen. Het WBA geeft voorlichting en ondersteuning. Benodigde tools zijn aanwezig.
- Het overleg met alle deelnemende gemeenten over het E-depot is na een moeilijke opstartfase intensiever opgepakt en nieuwe aansluitingen moeten eind 2022 allemaal zijn afgerond. Vanaf 2023 streeft het WBA naar frequente en reguliere overbrengingen naar het E-depot. Over uitplaatsing, dat is het opslaan in het E-depot maar het beheer blijft bij de archiefvormer, neemt het WBA op zijn laatst in 2023 een besluit. Daarbij is hoe dan ook de duurzame toegankelijkheid van de informatie de primaire voorwaarde.
- De beheersorganisatie is op volle sterkte gebracht. Een functioneel applicatiebeheerder voor het E-depot werd in 2021 aangetrokken en opgeleid. Het E-depotteam van het WBA bestaat in 2023 uit zeven personen.

Het *veiligheidsrisico* betreft het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de nieuwe privacywetgeving en de eisen voor informatiebeveiliging zoals die worden gesteld in wet- en regelgeving en door de deelnemende gemeenten. Het WBA heeft sinds november 2018 een juridisch medewerker die tevens Functionaris Gegevensbescherming is. Zij heeft FG-trainingen gevolgd en zij participeert in regionale en landelijke werkgroepen over de AVG. Door haar is een datalek protocol opgesteld en zij heeft alle medewerkers hierover geïnstrueerd. De vereiste registraties worden door haar bijgehouden. Ontwikkelingen rond de auteurswet worden door haar op de voet gevolgd. Het WBA onderscheidt zich nadrukkelijk van vrijwel alle andere archiefinstellingen in Nederland door een eigen juriste in dienst te hebben. Periodiek worden op initiatief van het WBA themabijeenkomsten georganiseerd over informatieveiligheid.

Het WBA heeft sinds 2019 een eigen informatieveiligheidsbeleid en een informatieveiligheidsplan. Beleid en plan worden jaarlijks gemonitord en geüpdatet. Om alles rond informatieveiligheid te kunnen organiseren is een medewerker opgeleid tot CISO.

Het *bedrijfsvoeringsrisico* behelst het niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening ten gevolge van een hoog ziekteverzuim. Dit komt tot nu toe niet voor bij het WBA. Om het ziekteverzuim zoveel mogelijk te beperken reageert het management direct op ziektemeldingen. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht door middel van zorgvuldig ingezette re-integratieprocessen en persoonlijke aandacht. Het ziekteverzuim voor het WBA is naar verwachting in 2023 lager dan 3%.

7.3 Financiële Kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is bepaald dat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in zowel de jaarrekening als in de meerjarenbegroting een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Dit zijn kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De laatste twee zijn voor het WBA niet van toepassing.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Berekening:
Voor de jaarrekening is dit kengetal exact te berekenen per ultimo 2020. Voor de begroting moet de balans min of meer geprognosticeerd worden. Voor de vlottende activa en passiva is dit erg lastig te voorspellen. In de jaarrekening 2020 was het verschil tussen de vlottende activa en passiva € 338.586,-. Het voorstel is om met dit bedrag te rekenen. De vaste passiva zijn wel goed te ramen middels het aflossingsschema van de leningen. Dan wordt de berekening voor de begroting 2021 en verder: passiva minus € 338.586,- / totaal geraamde baten (exclusief mutaties reserves). Deze werkwijze is ook voor de begroting 2023 toegepast.

Solvabiliteitsratio

Het kengetal solvabiliteitsrisico geeft inzicht in de mate waarin een gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe beter.

Het eigen vermogen van het WBA mag niet meer bedragen dan 5% van de totale kosten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De uitkomst van 0% geeft aan dat de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Er zijn dan geen noemenswaardige incidentele baten of lasten.

De inhoud van de tabel is bij ministeriële regeling voorgeschreven en bevat ook de ontwikkeling van de kengetallen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar.

Kengetallen	Jaarrek. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	-53,39%	-49,98%	-30,31%	-22,19%	-40,91%	-51,11%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteisratio	48,32%	40,67%	31,21%	32,22%	34,09%	34,03%
Structurele exploitatieruimte	1,44%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

7.4 Meerjarenbalans

Voor de meerjarenbalans zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Activa	**2.021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Materiele vaste activa	87.440	130.237	107.013	83.788	60.564	46.006
Totaal vaste activa	**87.440**	**130.237**	**107.013**	**83.788**	**60.564**	**46.006**
Uitzettingen korter dan 1 jaar	296.182	46.182	46.182	46.182	46.182	46.182
Liquide middelen	72.418	280.266	110.151	120.467	121.918	137.120
Overlopende posten	87.761	87.761	87.761	87.761	87.761	87.761
Totaal vlottende activa	**456.361**	**414.209**	**244.094**	**254.410**	**255.861**	**271.063**
Totaal Activa	**543.801**	**544.446**	**351.107**	**338.199**	**316.425**	**317.070**
Passiva	**2.021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Algemene reserve	128.073	128.073	68.805	68.805	68.805	68.805
Reserve digitale dienstverlening	65.000	134.715	0	0	0	0
Resultaat boekjaar	69.715					
Eigen vermogen	**262.789**	**262.788**	**68.805**	**68.805**	**68.805**	**68.805**
Voorzieningen	26.872	31.517	36.162	27.254	9.480	14.125
Vaste schulden	40.000	36.000	32.000	28.000	24.000	20.000
Totaal vaste passiva	**66.872**	**67.517**	**68.162**	**55.254**	**33.480**	**34.125**
Vlottende schulden <1 jaar	155.341	155.341	155.341	155.341	155.341	155.341
Overlopende passiva	58.799	58.799	58.799	58.799	58.799	58.799
Totaal vlottende passiva	**214.140**	**214.140**	**214.140**	**214.140**	**214.140**	**214.140**
Totaal Passiva	**543.801**	**544.446**	**351.107**	**338.199**	**316.425**	**317.070**

Materiële vaste activa

De eindbalans van de materiële vaste activa wordt bepaald door de geplande afschrijvingen op investeringen en het toevoegen van nieuwe investeringen. Eind 2022 is gepland om het gehele netwerk te vervangen.
De post materiële vaste activa is hiermee verhoogd met € 60.000. In 2023 wordt afgeschreven op deze investering.

Uitzettingen korter dan 1 jaar, overlopende posten en vlottende schulden

Uitzettingen korter dan 1 jaar, overlopende posten en vlottende schulden zijn gebaseerd op cijfers van 2021.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn de sluitpost van de meerjarenbalans.

Eigen vermogen en voorzieningen

Het saldo van 2021 wordt toegevoegd aan de reserve digitale dienstverlening website. In 2022 wordt deze reserve volledig gebruikt waardoor in 2023 en verder hier geen saldo meer opstaat. De toevoegingen en onttrekkingen op de voorziening is gebaseerd op de gegevens in het meerjarig onderhoudsplan. De algemene reserve blijft ongewijzigd.

Vaste schuld

Hiervoor wordt het aflossingsschema van de huidige leningenportefeuille gehanteerd. De vervanging van het gehele netwerk wordt gefinancierd met eigen middelen.

7.5 Vennootschapsbelasting (Vpb)

Vanaf 1 januari 2016 zijn ook gemeenschappelijke regelingen VPB-plichtig. Bij de oprichting van het WBA is door “Gert Vos BTW-Advies” onder andere een Vpb-advies uitgebracht. Later is dit advies overgenomen door de accountant. In dit advies is geconcludeerd dat de activiteiten van het WBA niet te kwalificeren zijn als onderneming in fiscale zin. Gezien het feit dat sprake is van een structureel nihil-resultaat wordt niet voldaan aan de winstoogmerktoets. Voor het WBA geldt derhalve dat het niet belastingplichtig is voor de Vpb.

8. Bijlagen

8. Bijlagen

8.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Oorspronkelijk bedrag der kapitaaluitgaven 2023	Vemeerderingen 2023	Vermindering (anders dan door aflossing/afschrijving 2023)	Oorspronkelijk bedrag der kapitaaluitgaven 31-12-2023	Percentage en maatstaf van afschrijving
Meubilair	60.000	0	0	60.000	Lin 15jr
Electronische aandrijving archiefst.	48.910	0	0	48.910	Lin 10jr
Laptops	26.000	0	0	26.000	Lin 3jr
Overige IT voorz.	34.000			34.000	Lin 6 jr
TOTAAL	**168.910**	**0**	**0**	**168.910**	

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Totaal afschrijving op kapitaal uitgaven tot 2023	Vemeerderingen 2023	Afschrijving op kapitaaluitgaven 2023	Boekwaarde 01-01-2023	Boekwaarde 31-12-2023
Meubilair	24.000		4.000	36.000	32.000
Electronische aandrijving archiefst.	14.673		4.891	34.237	29.346
Laptops			8.667	26.000	17.333
Overige IT voorz.			5.667	34.000	28.333
TOTAAL	**38.673**	**0**	**23.224**	**130.237**	**107.013**

8.2 Reserve en voorziening

Naam reserve of voorziening	Saldo per 1-1-2023	Vermeer-deringen	Verminderingen	Saldo per 31-12-2023
Reserves				
Algemene reserve	68.805	0	0	68.805
Reserve website	0	0	0	0
Totaal	**68.805**	**0**	**0**	**68.805**
Voorzieningen				
Onderhoud gebouw	31.517	5.245	600	36.162
Totaal	**31.517**	**5.245**	**600**	**36.162**

8.3 Staat van langlopende geldleningen

Omschrijving lening	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum besluit algemeen bestuur	Jaar van laatste aflossing	Rente-percentage	Restantbedrag geldleningen per 1-1-2023	Rente of het rentebestand-deel 2023	Aflossing of aflossings-bestanddeel 2023	Restant bedrag van de geldlening per 31-12-2023	Opmerkingen
Meubilair	60.000	21-12-2016	2031	2	36.000	720	4.000	32.000	lineair
TOTAAL	**60.000**				**36.000**	**720**	**4.000**	**32.000**	

8.4 Kostenverdeling naar Taakveld 2023

Voor de indeling en terminologie is de Notitie Overhead van de Commissie BBV gebruikt. Voor 2023 is de verdeling als volgt:

Kostenverdeling per taakveld	**2022**	**2023**
Taakveld 0.4: Bedrijfsvoering		
Leidinggevende primair proces	122.394	**132.584**
Managementondersteuning primair proces / facilitaire zaken	99.022	**99.215**
Huisvestingskosten	139.541	**142.399**
Financiën, toezicht en controle en P&O/HRM	88.813	**70.314**
Kosten informatievoorziening en automatisering (ICT)	80.577	**82.160**
Kosten juridische zaken	38.822	**43.820**
Totaal Bedrijfsvoering	569.169	**570.492**
Taakveld 5.4: Musea	***2.042.180***	***2.144.556***
Totaal kosten WBA	**2.611.349**	**2.715.048**

De overheadkosten bedragen 21,01 % (in 2022: 21,80 %) van de totale exploitatiekosten.

WBA

Het verleden snel gevonden.

Westbrabantsarchief.nl